

* Central Library *

Please Consider the Environment Before Printing...

Date: 16/10/2025

Activity Name: Day Special

दिन विशेष

News Paper Name: आपलं महानगर

Page No. 04

आपलं महानगर My महानगर.com

दिनविशेष

लेखक, समाजसुधारक अनंत हरि गद्रे

अनंत हरि गद्रे हे वार्ताहर, लेखक, नाटककार व थोर समाजसुधारक होते. त्यांना नाटिका संप्रदायाचे प्रवर्तक मानले जाते. त्यांचा जन्म १६ ऑक्टोबर १८९० रोजी कोकणातल्या देवरूख येथे झाला. ते शिक्षणासाठी पुण्यात आले. येथे त्यांचे शिक्षण न्यू इंग्लिश स्कूल व फर्ग्युसन महाविद्यालय अशा नामवंत ठिकाणी झाले. रंगभूमीच्या पडत्या काळात रंगभूमीला सावरण्याचा ज्यांनी प्रयत्न केला. त्यापैकी अनंत हरि गद्रे हे एक होते. रात्रभर चालणाऱ्या नाटकापेक्षा गद्रे यांनी एक, दीड ते तीन तासात संपणाऱ्या नाटिका लिहायला सुरुवात केली. त्यांच्या 'प्रेमदेवता' या पहिल्या नाटिकाचा १ ऑगस्ट १९३० रोजी बालमोहन संगीत मंडळीने केलेला पहिला प्रयोग हा, या नाटिकाच्या वेगळेपणामुळे आणि त्याला लागणाऱ्या कमी वेळामुळे प्रेक्षकांना पसंत पडला. नंतर गद्रे यांनी 'संदेश' मधून पत्रकारितेचे धडे गिरवले. १९२२ मध्ये सुरू झालेल्या 'मौज' या

साप्ताहिकातील त्यांची संपादकीयेही लोकप्रिय झाली. १९३४ मध्ये सुरू केलेल्या 'निर्भीड' या आपल्या दुसऱ्या साप्ताहिकातून गद्रे यांनी सामाजिक समतेचा पुरस्कार करीत स्मृश्यास्मृश्यता आणि केशवपनासारख्या वाईट चालींवर कडाडून टीका केली. दलित आणि सर्वर्णामधील सामाजिक दरी मिटवण्यासाठी 'झुणका-भाकर चळवळी' सारखे प्रयोग गद्रे यांनी केले. 'झुणका-भाकर' चळवळीमध्ये समाजाच्या सर्व थरांतील, सर्व जातींचे लोक एकत्र येऊन भोजन करीत असत. झुणका-भाकर सहभोजन आणि स्मृश्यास्मृश्य सत्यनारायण ही दोन तंत्रे त्यांनी त्यासाठी वापरली. सामाजिक क्षेत्रात सहासन, सहभोजन, सहपूजन, सहवसन आणि सहबंधन (आंतरजातीय विवाह) या पंचशीलांचा पुरस्कार गद्रे यांनी केला. अशा या द्रष्ट्या समाजसुधारकाचे ३ सप्टेंबर १९६७ रोजी निधन झाले.

Jagdamba Education Society's

Nashik Edition

Oct 16, 2025 Page No. 4

Powered by: erelego.com

Mr. U.D. Mulani

LIBRARIAN
MR.U.D. MULANI
SND POLYTECHNIC
YEOLA-423401

Prof. U.B. Jadhav

PRINCIPAL
PROF.U.B JADHAV
SND POLYTECHNIC
YEOLA-423401